

Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright

Học kỳ Xuân, 2014

KINH TẾ HỌC KHU VỰC CÔNG

Bài tập 1. Kinh tế học về thuế

Ngày phát: thứ Tư, 16/04/2014

Ngày nộp: 8h20 sáng thứ Tư, 23/04/2014

Câu hỏi 1:

Đường cung và cầu của hàng hóa X lần lượt có phương trình như sau:

$$Q_X^S = 200 + 4P_X$$

$$Q_X^D = 500 - 8P_X$$

Đường cung và cầu của hàng hóa Y cũng được cho như sau:

$$Q_Y^S = 50 + 1,5P_Y$$

$$Q_Y^D = 650 - 8P_Y$$

Cả hai hàng hóa này ban đầu chưa bị áp thuế. Nhưng chính phủ muốn tăng nguồn thu ngân sách thêm một khoản 5.000 (đơn vị tiền) nên quyết định sẽ áp thuế lên những hàng hóa nói trên để đạt được mục tiêu này. Chính phủ có 3 lựa chọn:

- Phương án 1: Chỉ đánh thuế lên mặt hàng X.
- Phương án 2: Chỉ đánh thuế lên mặt hàng Y.
- Phương án 3: Đánh thuế lên cả hai mặt hàng X và Y.

Với ràng buộc là số thu thuế phải đạt được là 5.000 (đơn vị tiền), các bạn hãy trả lời câu hỏi dưới đây:

- a) Tính mức thuế suất áp lên mặt hàng X khi thực hiện phương án 1? Tổn thất xã hội DWL của phương án này là bao nhiêu?
- b) Tính mức thuế suất áp dụng lên mặt hàng Y khi thực hiện phương án 2? Tổn thất xã hội DWL trong trường hợp này là bao nhiêu?
- c) Nếu thực hiện phương án 3 thì mức thuế suất áp lên X và Y là bao nhiêu để tổn thất xã hội là thấp nhất?
- d) Bạn rút ra nhận xét gì từ những kết quả tính toán ở trên?

Câu hỏi 2:

Giả sử rằng tiền lương gộp (giá trị trước thuế) cho một giờ làm việc của bạn là 10 (đơn vị tiền). Mỗi ngày các bạn có thể làm việc 16 giờ, một năm làm việc 365 ngày. Hãy vẽ đường ngân sách (theo năm) thể hiện sự đánh đổi giữa tiêu dùng và nghỉ ngơi trong các tình huống sau đây:

- a) Không bị đánh thuế thu nhập.
- b) Thuế thu nhập là 20% cho mọi mức thu nhập.
- c) Thuế thu nhập đánh theo thuế suất bậc thang theo 2 mức:
 - Dưới 10.000\$ không phải chịu thuế.
 - Từ 10.000\$ trở lên chịu thuế thu nhập với thuế suất 25%
- d) Thuế thu nhập đánh theo thuế suất bậc thang 3 mức:
 - Dưới 5.000\$ thuế suất 10%
 - Từ 5.000\$ đến 10.000\$ thuế suất 20%
 - Trên 10.000\$ thuế suất 30%.

Câu hỏi 3:

Xét một mô hình mà ở đó các cá nhân sống hai đoạn và đều có hàm hữu dụng dạng

$$U = \log(C_1) + \log(C_2).$$

Trong đó C_1 , C_2 lần lượt là tiêu dùng của cá nhân trong giai đoạn một và hai của cuộc đời.

Các cá nhân này có thu nhập 100 triệu trong giai đoạn đầu. Họ tiết kiệm số tiền S để tiêu dùng trong giai đoạn 2. Lãi suất tiết kiệm là 10%.

- a) Hãy xác định mức tiêu dùng hiện tại và tương lai cho tối đa hóa độ thỏa dụng. Vẽ đồ thị thể hiện đường tập hợp tiêu dùng giữa hai giai đoạn.
- b) Chính phủ áp dụng mức thuế 20% với thu nhập từ lao động. Hãy tìm các mức tiêu dùng và tiết kiệm tối ưu mới. Giải thích sự khác biệt giữa mức tiết kiệm mới và mức tiết kiệm ở trong câu (a). (Ghi chú: hãy quan sát các hiệu ứng thay thế và thu nhập.)
- c) Thay cho thuế thu nhập từ lao động, chính phủ áp dụng mức thuế 20% lên thu nhập từ tiền lãi. Hãy tìm mức tiêu dùng và tiết kiệm tối ưu mới. Hãy giải thích sự khác nhau giữa mức tiết kiệm mới và mức tiết kiệm ở câu (a). (Ghi chú: hãy quan sát các hiệu ứng thay thế và thu nhập.)
- d) Bây giờ giả sử rằng chính quyền khuyến khích người dân tiết kiệm hưu trí nên quyết định trợ cấp cho tiết kiệm thay vì đánh thuế. Theo đó chính phủ sẽ trợ cấp theo tỷ lệ 1:11 ứng với thu nhập tiền lãi (tức là mỗi đồng thu nhập lãi kiếm được sẽ được chính phủ trợ cấp thêm một đồng nữa). Dựa trên trả lời ở câu (c), anh/chị hãy cho biết liệu chính sách này sẽ tác động như thế nào đến tiết kiệm? Hãy tính mức tiết kiệm mới để cung cấp cho câu trả lời của anh/chị.